

СОНЦА:
Усход, заход, даўжыня дня:
Мінск — 6.54, 17.49, 10.55;
Віцебск — 6.46, 17.39, 10.52;
Магілёў — 6.44, 17.39, 10.55;
Гомель — 6.37, 17.40, 11.03;
Гродна — 7.07, 18.07, 11.00;
Брэст — 7.08, 18.07, 10.59.

МЕСЯЦ:

Маладзін 4 сакавіка.

ІМЯНЫ:

Льва, Флорыя, Кузьма;
Марына.

ЗВЯЗДА

3

САКАВІКА 1992 г.
аўторак, № 45 (21823)

● выдаецца са жніўня 1917 г.

● БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

● цана 50 кап.

ВОЗГАДАСЬ ВОЗГАДАСЬ

ХТО У БЕСПРАЦОУНЫХ?

Паўгода дзейнічае «Закон аб занятасці насельніцтва Рэспублікі Беларусь». З моманту ўступлення яго ў сілу статус беспрацоўнага атрымалі 3.136 грамадзян. З 1.081 да 1 студзеня 1992 года былі працэдураваны. На пачатку сакавіка года 2.055 чалавек мелі статус беспрацоўнага.

Хто ж яны, гэтыя людзі? Ці маюць рацыю тыя, хто лічыць беспрацоўных гультаямі або «забудовамі», якія «дасціпна» скарэжу аднойчы адзін дэпутат ВС?

Мы дэталёва прааналізавалі сацыяльна-дэмаграфічны характарыстыкі 1.520 беспрацоўных і склалі адпаведны партрэт тыповага беспрацоўнага рэспубліканца.

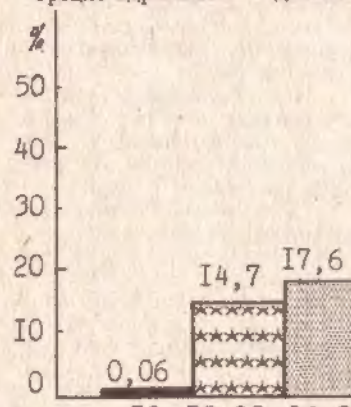
Выявілася, што ўдзельная вага мужчын у агульнай масе беспрацоўных складае 18 працэнтаў, а астатнія 82 — жанчыны. Калі ж паглядзець па ўзросту, то ў цэлым даміруе група 31—40 гадоў (31,5 працэнта), і доля жанчын у ёй складае 84,5 працэнта.

Другая ўзроставая група «рызыка» — грамадзяне ва ўзросце 41—50 гадоў — 20,7 працэнта, з іх жанчын — 78,4.

Такім чынам, узрастанне ад 31 да 50 гадоў (а гэта найбольш прадуктыўны перыяд) з'яўляецца найбольш характэрным штыком партрэта беспрацоўнага, 52 працэнт зарэгістраваных беспрацоўных знаходзіцца ў межах гэтай узроставай групы.

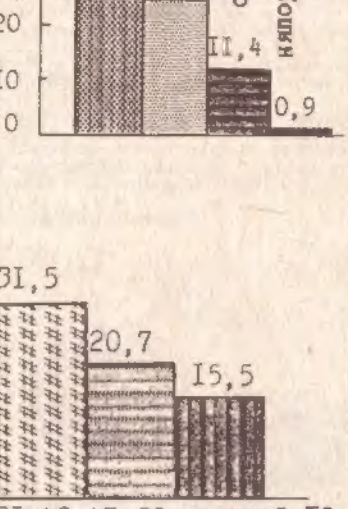
Яшчэ адна акалічнасць —

наўвясць вышэйшай адукацыі (або сярэдняй спецыяльнай): яе маюць 62,4 працэнта. Трэцяе адрозненне — дастат-

кова садым агульным працоўным стажам. Парадаксальна, але факт: дамінуючай групай сярод беспрацоўных з'яўляюцца асобы з агульным працоўным стажам ад 11 да 25 гадоў — іх удзельная вага 44,6 працэнта (84,5 працэнта — жанчыны). Амаль 24 працэнта складаюць людзі са стажам больш як 25 гадоў.

Такім чынам, доля тых, хто па меры свайго сіла і здольнасцей працаваў ад аднаго да трох дзесяткаў гадоў, сёння складае амаль 70 працэнтаў. Сумны факт: лепшыя гады аддадзены вытворчасці, а вынік — беспрацоўе. Больш таго, 6,5 працэнта гэтых людзей у сілу розных прычын у адпаведнасці з дэюм заканадаўствам не атрымліваюць на-

ват дапамогі па беспрацоўю. І апошняе: 7 з 10 беспрацоўных становіцца ім у выніку вызвалення (скарачэння штатаў, ліквідацыі прадпрыемстваў або рабочых месцаў), г. зн. тады, калі працоўныя адносяцца спыняюцца па ініцыятыве работадавца.

Такім чынам, сацыяльна-дэмаграфічны партрэт беспрацоўнага выглядае так: гэта жанчыны, часцей за ўсё ва ўзросце 31—40 гадоў, які правялі, з вышэйшай адукацыяй, вывучэннем у прадпрыемстве (устаноў), з працоўным стажам больш як 10 гадоў.

В. ПАДУЦЬКА,
нагляднік аддзела
сацыяльнага даследавання
Рэспубліканскага цэнтру
занятасці насельніцтва.

ПАМЯЦЬ—АДЗІНАЕ, ШТО НАМ НЕ ЗАРАДЗІЦЬ

28 лютага — 2 сакавіка ў Мінску адзначаны як Дні памяці, прысвечаныя 50-годдзю масавага знішчэння яўдзеяў мінскага гета.

Надзельнай ранаіцай калі помнікі загінуўшым на вуліцы Мельнік (устаноўлены прама на месцы расстрэлу — «вадомы кожны му мінскаму яўрэю «яма») сабраліся на мітынг прадстаўнікі яўрэйскай абшчыны і грамадскіх гарада. На ім выступілі яўдэйскія, якія кудам засталіся жывымі, сваячыннаслужыцелі розных канфесій, прадстаўнікі гарадскіх улад і ўзброеных Сіл, грамадскія дзеячы, літаратары, госці з Ізраіля і амерыканскага горада Дэтройта.

Лейтэнтам выступленіяў быў напамін аб пазрозе адраджэння фашызму, аб тым, што яны былі адзіным той ні прыкрасаў, ён не няўважліва чалавечанасці.

Каб даць ахор «карчынны тэм», неабходна аб'яваць напаміны ўсіх прагра-сцыйных людзей. Бо, як сказаў намеснік старшын Мінскага гарадскога А. Сасноўскі, «генцыя — трагедыя не толькі яўрэйскага народа, але і ўсіх іншых, якіх насіліся Беларусі».

У той жа дзень у Рускай тэатры імя М. Горькага, размяшчэннем у будынку былой сінагогі, адбыўся вечар памяці. А назаўтра — прэсканферэнцыя і дэбаты на канферэнцыі ў Вялікай Айчыннай вайны адкрыта тэматычнай выставка.

БелПАН.

Мінскае вытворчае аб'яднанне «Інтэрэкс» якое раней прыватнае, у асноўным, на абарону, становіцца ўсё больш акрытым. Высокі ўзровень вытворчасці дае магчымасць выходзіць на міжнародны рынак. Малады спецыяліст СКБ «Няміга» асноўны выпуск першага айчынага партатывага камп'ютэра ПК-300. Акрамя таго, «Інтэкс» выпускае шэраг прыбораў для медыцыны і спорту, тэлефонаў-трубак, створана элементная база для фотопарапата «Ліліюк».

На адымкі інжынер Ташыя Дзяржэвіч (злева) і Маргарыта Ткачова з персанальным камп'ютэрам ПК-300.

Фота А. ТАЛОЧКІ.

РЭФЕРЭНДУМ: «ЗА» І «СУПРАЦЬ»

ЭМОЦЫІ ЦІ РАЗВАЖАЛЫ ПОГЛЯД?

Палемічныя нататкі з нагоды інтэр'ю народнага дэпутата Беларусі У. М. Станкевіча газеце «Звязда» (28 лютага 1992 г.)

Увогуле цікава палемізаваць на старонках паважанай газеты. Тое, што паважаны спадар Станкевіч выказвае сваю асаблівую думку наводзіць метафору правядзення ўсёрэспубліканскага рэфэрэндуму аб даве-ры сённяшнім Вярхоўнаму Савету Беларусі, абавязвае, дарэчы, яго ж уласнае не надта карэктнае параўнанне цэлярацыйна дзейнасці беларускіх дэмакратычных сіл з метадамі большавікоў. Трэба ўсё-такі пагадзіцца, што метады пераўтварэння грамадства праз усенароднае галасаванне (рэфэрэндум) і новыя выбары — гэта штосці зусім іншае, чым метады большавікоў да ўлада-баната пмат якімі публіцыста-мі матроса Жалезніча. Да та-го ж, з усіх зарэгістраваных на сёння палітычных арганізацый Беларусі толькі сучасныя на-чальнікі большавікоў на мітынг-у ў парку імя Горькага 23 люта-га адназначна асудзілі ідэю рэфэрэндуму.

Вельмі паважаны Уладзімір Міхайлавіч Станкевіч як дасведчанага юрыста, мнуш ўсё ж значэнне, што дзе-ні-дзе ў яго эмоцыі б'юць верх над грунтоўнымі юрыдычнымі ведамі. У прыватнасці, ён сцвярджае, што палітыка-рэ-шэнне рэфэрэндуму можа не адпавядаць дэюм Канстыту-цыі Рэспублікі Беларусь, ісць паграза ўніжэння юрыдычна-га туліка. Але ж у арт. 39 За-кона Рэспублікі Беларусь «Аб народным галасаванні (рэф-эрэндуме) у Рэспубліцы Бе-ларусь» ясна і недвухсэнсоўна сказана: «Рашэнне, прынятае рэфэрэндумам, падпісаванае Старшын Вярхоўнага Са-вета Рэспублікі Беларусь».

Рашэнне, прынятае абавязко-вым рэфэрэндумам, з'яўляецца канчатковым, у зацвярджэнні не мае патрэбы. Яно мае аб-авязковую сілу на ўсёй тэры-торыі Рэспублікі Беларусь і можа быць адменена або зменена толькі шляхам рэфэрэндуму.

У выпадку размыквання рашэння, прынятага абавязко-вым рэфэрэндумам, з рашэннем Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь дзейнічае рашэнне, прынятае рэфэрэндумам. Так што Вярхоўнаму Савету ўсё адно дэяўшча прыводзіць Канстытуцыю і законы рэспуб-лікі ў адпаведнасць з волі на-рода, выказанай праз рэф-эрэндум. Дарэчы, і ў праксе новай Канстытуцыі, які яшчэ мінулы восенню быў прыняты парламентам у першым чытан-ні, а ўвеску гэтага года дучэй

за ўсё будзе прыняты і ў кан-чатковым выглядзе, прадугле-джана тая ж самая колькасць дэпутатаў маюць у будучы-на найвышэйшым органе дзяржаўнай улады — 160...

Уладзімір Міхайлавіч такса-ма лічыць, нібыта Вярхоўны Савет мае права памяняць ха-рактар прапанаванага рэфэр-эндуму з абавязковага (так, як гэта зафіксавана ў заўваж-нах ініцыятыўнай групы) на кансу-льтатыўны. Але звернемся да та-го самага Закона аб рэфэрэн-думе. Згодна з яго арт. 14, «Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь пасля атрымання аформленай у належным па-радку прапановы аб правядзен-ні рэфэрэндуму разглядае пы-танне аб назначэнні даты аб-авязковага або кансультатыў-нага рэфэрэндуму і мерах па яго забеспячэнні або аб неабходна-сці прыняцця закона або інша-га рашэння, якое прапануецца на рэфэрэндуме без яго пра-вадзяння». Гэта значыць, што за Вярхоўным Саветам заўбаве-на права толькі: а) вызначыць дату рэфэрэндуму, б) ажыц-цявіць меры па яго забеспя-чэнню, в) прыняць самую ра-шэнне ў адпаведнасці з фар-мулёўкай пытання, вынесенага на рэфэрэндум.

Хацу нагадаць, што вынес-на ініцыятыўнай групай на разгляд і зацвярджэння Цэн-тральнай выбарчай камісій фармулёўка пытання рэфэр-эндуму пачынаецца са слоў: «Ці лічыце вы неабходным...» (пад-крэслена намі. — Л. Б.), а не са слоў, напрыклад: «Ці лічы-це вы пажаданым...» Гэта та-каса сведчыць пра тое, што та-кі рэфэрэндум мае абавязковы, а не кансультатыўны характар. Калі ж Закон аб рэфэрэндуме Ці Канстытуцыя давалі права Вярхоўнаму Савету мяняць ха-рактер рэфэрэндуму на проста кансультатыўны, ды народ пра-ваў быць фактычна па-баронцам мяняць і ажыццяў-ляць сваю непазбавную праз р-эфэрэндум: нібылі парламен-тычна супраць сабе самага, не зацвярдзіць. Ён быў такі парламент, 3/4 членаў якога палыхіла прамаўляць тады, калі трэба было стаць на аб-арону Канстытуцыі, — у час жыццёвага маскоўскага пуч-ку!

Безумоўна, у прынятым па прапанове старшын адпавед-най пастаяннай камісіі І. М. Каратчэні вырынене Закона аб рэфэрэндуме (апазіцыя БНФ выступала з альтэрнатыўным рэ-шэннем) ёсць пэўныя супра-рэчлівыя моманты. Але такі

заканадаўчы «брак» проста не-пазбежны ў пераходным парла-менце. А гэта яшчэ адзін аргумент на карысць таго, каб прыспешыць новыя выбары...

Не сумняваюся, што Уладзі-мір Міхайлавіч цудоўна разу-мее, які «дэмакратычны» новы Закон аб выбарах можа пры-няць сённяшні Вярхоўны Са-вет. І выйсе тут можа быць толькі адно — прыняць на-рмальны, недэскрымінацыйны такі Закон пра рэфэрэндум.

Простымі і нічым рэальна не-падмацаванымі лугуменці-выглядаюць разважэнні паваж-нага спадара Станкевіча на-жонкаў таго, што ініцыятыўна-га спіса пераходзіць у рукі ін-шых людзей! Дарэчы, Уладзі-мір Міхайлавіч няцяжка ўзяць у Вярхоўным Савете тэлефонныя даведкі з прозві-шчамі кіраўнікоў рэспублікан-скага і мясцовага ўзроўню, на-прыклад, за 1983 або 1985 год. Я там, напрыклад, сустрэў амаль выключна знаёмыя мне імёны прывішч...

Дарэчы, спадар Станкевіч чарговы раз прычыня сабе ў яго інтэр'ю, калі, з аднаго боку, нагадае, што сёння ўжо амаль чэрыш нашых дэпутатаў пастаянна працуюць на ўрадзе і яго структурах (ад сябе да-дае, што яшчэ недзе трэцяя ча-стка маюць пасады ў органах і ўстановах ніжэйшага ўзроў-ню, якіх непасрэдна залежаць ад Савета Міністраў), а з дру-гога боку, сцвярджае, што ма-юць, гэты Вярхоўны Савет зольны рэспубліцы існуючы ўрад ды стварыць калісціны ўрад народнага даверу. Выка-лічы, большасць дэпутатаў бу-дзе галасавала, фактычна за-тое, каб іх пасады апынуліся пад пагрозай? Няма сродку іх, дарэгі, Уладзімір Міхайлавіч, такіх бюспрэчанікаў, як Вы!

У. М. Станкевіч робіць так-сама пэўныя заклікі ў дачынен-ні да практыкі Закона аб выба-рах, у абмеркаванні якое, дар-эчы, ён як сабар аналізіць браў удзел. Ён, што праўда, прыняе ў падтрымку, што пра-ект гэты зроблены паводле ўо-ру аналагічных законаў дма-кратычных краін, але лічыць, што да гэткай дэмакратыі мы яшчэ не даліся. Як доказ ён прыводзіць аргумент, што, маў-ляў, сёння толькі 10 працэнтаў нашых супрамадзян аб'яднаны ішпер у партыі да палітычных руху, а астатнія 90 працэнтаў дарослага насельніцтва быццам

Па-другое, нават жалі б зда-рыўся цуд і дэмакратыя трапі-ла б ва ўрад, сённяшні парла-мент проста не даў бы такому ўраду праводзіць неабходныя рэформы, бо наменклатурная большасць аб'ектыўна не мо-жа быць зацікаўлена ў гэтых рэформах (дэянічыя славуты прышпін «аб не стала горш для мяне»). Згадайма тут, на-прыклад, пазіцыю большасці аграрнай групы на зямельным пытанні або пазіцыю больша-сці кіраўнікоў мясцовых Саветаў па пытанню рэформы

структуры мясцовага самакіра-вання.

Самае цікавае тут, што У. М. Станкевіч сам непасрэдна сьве-дкі і ўдзельнікі тых шматлікіх беспаспяховых спроб апазіцыі дэмакратызаваць, павярнуць тварам да рэальных эканаміч-ных і палітычных рэформ сё-няшні Вярхоўны Савет. Колькі разоў мы ўносілі канкрэтныя прапановы па рэарганізацыі працы парламента — не за-лічы! Міркую, што Уладзімір Міхайлавіч яшчэ з'явіўся такім наўным, каб сур'ёзна думаць, што «апошнія гады рэ-шэнні» ў Беларусі з рук кон-траўнага «наменклатурна-га спіса» пераходзіць у рукі ін-шых людзей! Дарэчы, Уладзі-мір Міхайлавіч няцяжка ўзяць у Вярхоўным Савете тэле-фонныя даведкі з прозвішчамі кіраўнікоў рэспублікан-скага і мясцовага ўзроўню, на-прыклад, за 1983 або 1985 год. Я там, напрыклад, сустрэў амаль выключна знаёмыя мне імёны прывішч...

Дарэчы, спадар Станкевіч чарговы раз прычыня сабе ў яго інтэр'ю, калі, з аднаго боку, нагадае, што сёння ўжо амаль чэрыш нашых дэпутатаў пастаянна працуюць на ўрадзе і яго структурах (ад сябе да-дае, што яшчэ недзе трэцяя ча-стка маюць пасады ў органах і ўстановах ніжэйшага ўзроў-ню, якіх непасрэдна залежаць ад Савета Міністраў), а з дру-гога боку, сцвярджае, што ма-юць, гэты Вярхоўны Савет зольны рэспубліцы існуючы ўрад ды стварыць калісціны ўрад народнага даверу. Выка-лічы, большасць дэпутатаў бу-дзе галасавала, фактычна за-тое, каб іх пасады апынуліся пад пагрозай? Няма сродку іх, дарэгі, Уладзімір Міхайлавіч, такіх бюспрэчанікаў, як Вы!

У. М. Станкевіч робіць так-сама пэўныя заклікі ў дачынен-ні да практыкі Закона аб выба-рах, у абмеркаванні якое, дар-эчы, ён як сабар аналізіць браў удзел. Ён, што праўда, прыняе ў падтрымку, што пра-ект гэты зроблены паводле ўо-ру аналагічных законаў дма-кратычных краін, але лічыць, што да гэткай дэмакратыі мы яшчэ не даліся. Як доказ ён прыводзіць аргумент, што, маў-ляў, сёння толькі 10 працэнтаў нашых супрамадзян аб'яднаны ішпер у партыі да палітычных руху, а астатнія 90 працэнтаў дарослага насельніцтва быццам

Па-другое, нават жалі б зда-рыўся цуд і дэмакратыя трапі-ла б ва ўрад, сённяшні парла-мент проста не даў бы такому ўраду праводзіць неабходныя рэформы, бо наменклатурная большасць аб'ектыўна не мо-жа быць зацікаўлена ў гэтых рэформах (дэянічыя славуты прышпін «аб не стала горш для мяне»). Згадайма тут, на-прыклад, пазіцыю большасці аграрнай групы на зямельным пытанні або пазіцыю больша-сці кіраўнікоў мясцовых Саветаў па пытанню рэформы

(Заканчэнне на 3-й стар.).

АПТЫМІЗМ—СПРАВА ДОБРАЯ...

«Бягучы момант і дзейнасць урада рэспублікі ў цяперашняй сацыяльна-эканамічнай сітуацыі» — такой была тэма чарговай прэс-канферэнцыі па ўрадзе, якую правёў першы намеснік Старшын Савета Міністраў Беларусі М. ЯСНІКОВІЧ. Вылучыў асноўныя моманты.

СИТУАЦІЯ. Яна не надта

прыемная, сабыла калі ўлічы-ваць вынікі работы народнай гаспадаркі ў студзені. Тым не менш, у лютым удалося пры-рысці спад, і падзенне аб'ёму складала толькі 6 працэнтаў (у студзені гэта 10-ці). У многім гэты спад тлумачыцца недапа-стаўкамі сярэвіны і камплек-таванням з-за межы рэспублікі. Аднак не лепшым чынам робіць і многія рэспубліканскія прад-прыемствы, у прыватнасці, іх недапаўняў склаў 2,4 міль-ярд рублёў. Як вядома, Б. Ельцын падпісаў указ, у якім жорстка рэгламентуе пастаўкі на міждзяржаўных сувязях. Складанае становішча дае Беларусь у сувязі з тым, што ў Расіі падняты цэны на 40 працэнтаў ў забавязаных нафты і газу. Калі тона нафты каш-тавала да нас 440 рублёў, то ў свабодных цэнах сума пад-нялася да 12—13 тысяч. У сярэднім жа, з улікам гэтых 40 працэнтаў, за тону нафты ко-штуе плаціць 3.200 рублёў. Вя-дзема, што гэта закрэпе цэны на нафтапрадукты (ды, няйна-чай, і іншыя цэны). У прыват-насці, аўтаамаматам, магчыма, хутка прывядзе плаціць за літр бензіну больш чым на 5 рублёў.

Нам трэба карынным чынам перагледзець свае падыходы да выкарыстання энэргарэсурсаў. Рэспубліку таксама неабходна, як мінімум, дзве атамныя ста-ны (вядома, не такія, як чар-нобыльскія). Трэба таксама «працаваць» з краінамі Персід-скага заліва.

Варта падкрэсліць: адзнача-ныя моманты, ды яшчэ струк-турная перабудова — нады-вае сур'ёзнае для рэспублікі, эканаміка якой, як правільна падкрэслівалі, вельмі ўраз-ліва. Можна кажаць, што з ця-гам часу мы атрымваем поўна-сць «сабоднага» нафты і газу. Прогным дэфіцыт гандлёвага балансу можа быць велізар-ны, проста спустынальным.

МЕРЫ САЦЫЯЛЬНА

Абароны. Дадатковыя меры, якія прыняты індэю, перавы-шваюць выйгрыш ад вызвален-ня цэн на каларовую гарэлку, мяса птушкі і бараніны. 20 міль-ярд рублёў — столькі «каш-це» паставіла. Урад будзе да-біваць і некаторых падатковых змянячын.

Дарэчы, на прэс-канферэнцыі было закрута пытанне аб адно-сінках з прафсаюзамі, іх я-го-го-го з мерамі ўрада. Як можа-на бачыць з адыку М. Ясн-і-ковіча, які значэнне, што трэ-ба працаваць разам, урад больш мірабавіва настроены да пра-фсаюзаў, чым яны да яго. Але пры гэтым было падкрэслена і іншае: эксперты МВФ, якія бы-лі ў Мінску, папярэджвалі, каб рэспубліка не абмяжвала са-бе вельмі гурман сацыяльных пятаў на шляху да рынку. Карацей, трэба крэху і пазы-сць гучэць.

РЭФЕРЭНДУМ. Гэта акцыя можа прывесці да складаных палітычных і сацыяльных праб-лем. Пры пэўным выніку рэф-эрэндуму можа ўтварыцца ва-куум улады, што будзе не на карысць дэмакратычных пера-ўтварэнняў і рынковых рэформ.

На прэс-канферэнцыі таксама закраналі пытанні нацыяналь-най валюты (пры гэтым від-прам'ер даволі аргументавана даказаў, што спынацца ўво-дзіць яе для рэспублікі эканамі-чна неэфектыўна), выдзяліў су-стрэчы ў Кіеве кіраўнікоў урадаў СНД (на ёй, у прыват-насці, выказаў не згоднасць з тым, каб Расія вяла ўсе кан-такты з замежжам адносна зніжэння даўгу і актываў бы-лога Саюза), зніжэння цэн на і-дэянічы рэспублікі (пра-дугледжана ўсеагучнае стымула-ваанне шляхам зніжэн-ня ставак, падатковай паліты-кі, экспартна-імпартных апераций).

Аднак варта зазначыць, галоў-нае: урад гледзіць з аптыміз-мам на сітуацыю ў рэспубліцы і на далейшыя пераўтварэнні. Што ж, аптызм — справа добрая — калі будучы адпа-ведныя вынікі? Хоць, зрэшты, гэта залежыць не толькі ад урада.

Іван БАРАНОУСКІ.

КАМЕНТАРЫЙ

ДА ПАСТАНОВЫ САВЕТА МІНІСТРАў РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ АД 28 ЛЮТАГА 1992 ГОДА «АБ ДАДАТКОВЫХ МЕРАХ ПА САЦЫЯЛЬНАЙ АБОРОНЕ НАСЕЛЬНІЦТВА У СУВЯЗІ З ЛІБЕРАЛІЗАЦЫЯЙ ЦЭН»

Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь ішчэ ў снежні 1991 года прыняў шэраг папера-дальных дзеянняў, накіраваных на стварэнне гарантій са-цыяльнай абароны насельні-цтва ад негатыўных вынікаў лі-бэралізацыі цэн. Адынаваючы прагнозы на чаканы рост цэн прыкладна ў 2,5 раза, урадам са студзеня 1992 года былі па-вышаны ў 2—2,5 раза заробат-ная плата, пенсіі, дапамогі і стэндэды. Узраслі размеры кампенсацый інвалідам Айчын-най вайны, расшырана дапамо-га малазабеспечаным слаям на-сельніцтва, выдзелены сродкі на патаенне харчавання пра-цоўных, навуччаным і студэн-там. Прыняты меры да паста-ўкай валодку цэн: на хлеб і хлебавыя вырабы, малалі і малочныя прадукты, новыя рознічныя цэны ўстаноўлены з 20 студзеня, а на мяса і мяса-прадукты — з 1 лютага г. г. Пры-чыны цэн на прадукты першай неабходнасці дзяржава праця-вае рэгуляваць.

Жыццядзячы на гэта, зніжэння нацыянальнага ўзроўню насельні-цтва рэспублікі прышпініць не ўдалося. Паводле даных Дзяржкам-стата Рэспублікі Беларусь, роз-нічныя цэны на тавары і паслугі, якія ўваходзяць у «спажы-вацкую карэну», у студзені ўзраслі ў 2,8 раза, а, як мярку-ецца, у лютым г. г. у адносінах да снежня 1991 года — у 4,5 раз. Усё гэта, разам з іншымі аб'ектыўнымі прычынамі, абумо-віла неабходнасць прыняцця дадатковых мер па абароне розных сацыяльна-дэмаграфі-чных груп насельніцтва.

Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь па ўзагодненню з ка-місіямі Вярхоўнага Савета прыняў пастанову «Аб дадат-ковых мерах па сацыяльнай абароне насельніцтва ў сувязі з лібэралізацыяй цэн». Павышэнне з 1 сакавіка 1992 года мінімальнай заробатнай платы і тарыфнай стаўкі першага разраду дазволіць павы-сць размер зарплат, пенсій, стэндэды і дапамогі ў сярэд-нім на 1,5—1,6 раза да студзеня г. г. і прыкладна ў 3,5 раза — да снежня 1991 года. На гэтыя мэты з бюджэту рэспублікі вы-дзяляецца больш як 20 млрд. рублёў у разліку на 10 мілья-наў.

Улічваючы, што Дзяржкам-працы пры зацвярджэнні Ады-най тарыфнай сеткі рабочых і служавых расшыраны дыяпазон тарыфных разрадаў для работ-нікаў бюджэтных устаноў аду-кацыі, культуры, аховы здароўя і сацыяльнага забеспячэння, устанавленне новай стаўкі пер-шага разраду дазволіць павы-сць алікты прамы, напрыклад, настайніка вышэйшай кваліфі-кацыянай катэгорыі з 1.130 да 1.690, адпаведна ўрача — з 1.250 да 1.860 рублёў.

РЭЗІДЭ

ПАЧО ГОРАДА

Калі ў канцы студзеня быў зарэгістраваны Магілёўскі фонд сацыяльнага развіцця сельскай гаспадаркі — камітэт па харчаванню, наш уласны карэспандэнт не стаў спыняцца перадаваць аб гэтым паведамленні для газеты: фонду зарэгістравана, але не кожны з іх становіцца дэмагогам. І гэты, аўтарам яго стаў член ужо зарэгістраванага Магілёўскага савета дырэктараў, якім ужо ў тым, што прадпрыемства розных відаў уласнасці аб'ядноўваюць свае магчымасці і сродкі для дапамогі вытворцам сельскагаспадарчых — ад калгасаў і саўгасаў да дачнікаў.

Цяперашняе крызіснае становішча магілёўскіх прадпрыемстваў, асабліва машынабудавальніц, прымушае сумнявацца, што, самі шукаючы паратунку, яны будуць здольныя яшчэ і дапамагчы некуму. Але праз тры тыдні ніякіх пераменаў не назіраецца. Збройленае фондам за гэты кароткі тэрмін дае падставу канстатаваць: у Магілёве нарадзілася эфектыўная форма ўзаемадзеяння рабочых і сялян, горада і вёскі ва ўмовах пераходу да рынку.

Міркуйце самі. Зараз адна з самых вострых праблем для сельскіх механізатараў — дэфіцыт запчастак. Выканаўчы дзіржыя фонду вывучыла, якія з іх найбольш патрэбныя сялянам, і размясціла ўжо на заводах горада тэрміновыя заказы на 115 назваў вузлаў і дэталей. У тым ліку складаных. Напрыклад, наладжана вытворчасць муфтаў скачвання для велікага папулярнага ў сялян аўтамабіля ГАЗ-53. На выроб запчастак патрэбен метал, а за яго адсутнасці шмат дзе скарочаецца вытворчасць. Фонд ужо здолее забяспечыць паставку 200 тон металу. А каб запчасткі былі больш-менш даступнымі сялянам, ён часткова пакрывае іх сабекошт са свайго рахунку.

Рэальную дапамогу адычлі ўжо многія фермеры, для якіх фонд знаходзіць спонсараў-апакуноў. Напрыклад, «савятаў» фермера Міхаіла Пускава з арэндным прадпрыемствам шаўковых тканін. Апакуноў знаходзіў дапамогу тэкстыльнаму выдзелу і 1 млн. 160 тысяч рублёў беспрацэнтнага крэдыту і дапамогі купіць на

гэтым сродкі неабходную фермеру тэхніку. Пры пасрэдным фонду аналізавалі дагаворы аб узаемнай дапамозе прадпрыемстваў з сельскагаспадарчымі тэхнічнымі і саўгасамі рэгіёна, надуючы новы рыначны змест ранейшым шэфскім сувязям.

Яшчэ адзін напрамак дзейнасці фонду — удзел у зямельнай рэформе. Ён дамагаецца, каб кожны, хто хоча мець зямлю і на ёй працаваць, у тым ліку так званыя дачнікі, атрымалі неабходны надзел.

Эфектыўны пачатак работы фонду тлумачыцца, напэва, тым, што ён базіруецца на важкім капіталі. Па рэжыме гарыянкама для заключэння бартэрных дзелак і іншых форм набываць неабходных рэсурсаў ён мае права выкарыстоўваць для працэсу прадукцыі, якая выпускаецца ў Магілёве. Акрамя таго, на рахунак фонду дзяржаўная сумасна і малая прадпрыемства, катэгорыя добраахвотна перадаюць сродкі — хто мільёны, а хто па некалькі тысяч. Прамысловы і прадпрыемствы горада разумеюць, што ніякі крызіс не перададзецца, калі людзі будуць галодныя.

Застаецца дадаць, што заахваленыя Магілёўскага фонду сацыяльнага развіцця сельскай гаспадаркі з'яўляюцца гарыянкама, абласны камітэт па сельскай гаспадарцы і харчаванню, а таксама ўтвораны прамісловы і сельскагаспадарчы саветы ў Інтэрэсах. Узначаліў яго намеснік старшыні гарыянкама Ігар Жаўцаў.

Аляксандр САНЧУК.

Ігар ЖАЛАЗОУСКИ:

«ЕЩЕ ПОРАХ У ПАРАХУНИЦАХ...»

«Алімпійскіх нядачкі», — так і не інакш назвала яго «Звязда» роўна два тыдні назад, калі на лёдзе алімпійскага Альберціна славуці мініскі каныкабежы Ігар Жалозоўскі развітаў са сваймі апошнімі надзеямі — стаў чэмпіёнам Гуліяна XVI Алімпіады ў бегу на сваёй каронай дыстанцыі — 1000 метраў. Прызаныя лідэр, чатырохразовы чэмпіён свету па спрынтэрскаму манабату ў заставіх тады ні з чым...

Як вывеліся, расчаравана ў Жалозоўскіх аматары спорту і спецыялісты яўна паспешалі. У мінулыя выхадныя ён зноў выйшаў на лёд — у Нарвегі прайшоў чарговую сусветную чэмпіянат сярэдніх каныкабежаў-спрынтэраў. Разлава-

ны і на сьне, і на сваіх саперніках, Ігар даказаў, што спяшчыцаў з дзяўчак, якіх даўно перамаўляе. Выйграўшы ўсе чатыры дыстанцыі (1), ён у пятны раз (1) заахваліў яўні залаты медаль і лавровы вінчочныя змяніна свету. У гісторыі сусветнага каныкабежы спорту такі паказчык зафіксаваны ўпершыню ў Жалозоўскіх на гэты раз упершыню ў Альберці: амерыканка Дэна Джэксан, японка Тосіка Курэйва і Юкі-но Міябе, спартсменка з Паўднёвай Карэі Кім Юн Мана, немка Олафа Цынке...

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

ВЯРНУЦЬ ДАУП НАШЫ...

Гэтую дату мы павінны былі адзначыць зусім не так. Яна яўна чыгнэ на ўрады ўзроўню, з абавязковым у такім выпадку пасаджэннем у оперны тэатр ці, у горшым выпадку, агульным сходам Акадэміі навук...

У невялікай дэле паважлівага прэзідэнта Беларускай акадэміі сабралася калія пісьніцтва чынах — сярэнь нацыянальнага навукова-асветнага таварыства Яны Францішкі Скарыны. Яны прайшлі сюды, каб хопі сваімі сіламі адзначыць 70-годдзе Інстытута беларускай культуры — навуковага асяродка 20-х гадоў, ад якога бярэ пачатак у сучаснай беларускай навуцы. Былі запрошаны акадэмік Мікалай Аляксандравіч Барысевіч, які ў свой час так многа зрабіў, каб працаваў пра Інстытут выйшла ў свет, Дэна Канстанцінавіч Міхасюк, яго бацька, Якуб Колас, быў сярэд першых супрацоўнікаў Інстытута, міністр адукацыі Беларусі Востар Гай-Сёнак, член-карэспандэнт АН Беларусі Міхась Мушышкін. Вёў пасяджэнне старшыня Скарынінскага таварыства Адам Малецкі.

А можа, і сапраўды, сёння не час займацца святкаваннем і ўслаўленнем — жыццё ўносіць свае карэкцыі. Дарчы яўра пачуццям, што карыскага для сьбе зараз мы можам узяць з багатага апытку Інстытута беларускай культуры, тым больш, што сітуацыя пачатку 20-х гадоў, калі ішоў працэс беларуізацыі, у многім паўночна той, што і сёньня ў 90-х. Перш за ўсё, павучаліся тое, як укалося тады ў складаных умовах рабруці і галаду прыцягнуць да работы ў Інстытуце бадай што ўсіх

выдатных прадстаўнікоў беларускай навуцы, культуры, літаратуры, якія былі парасцілі на ўсёй Расіі. Да стаскова называць прадвыдзі Ігнаціўскага, Некрашэвіча, Пятні, Лёска, Яўкі Купала, Ластовскага, Якуба Коласа...

Трэба адзначыць таксама, што з першых жа дзён існавання Інстытуту заняў далакладную, нацыянальна ўсё дамоўную лінію, якую і праводзіў усе год саваё існавання. Сёння, калі ідзе станаўленне і развіццё беларускай навуцы, такія моманты зьяўляюцца на выдатку да навага часу.

У 1978 годзе, калі Беларуская акадэмія навук адзначала сваё 50-годдзе, у кніжцы, якая выйшла да гэтай даты, ўпершыню за ўсё гісторыя былі скіяваны добрыя словы пра Інстытут культуры. Яшчэ праз дзесяць гадоў акадэмік Барысевіч паспрабаваў выдасці асобную манаграфію пра Інстытут, аднак «выліны» таварыш зварэвалі ўжо набраную ў друкарні кнігу. Самы час сёння дэдаваць сярэву да кніжкі. У тым будучыню на вуліцы Рэвалюцыйнай у Мінску неабходна яўдзюць мемарыяльныя відэльцы. Гэта стане нашай удачай, паміжым аб тым, хто заклаў фундамент беларускай навуцы.

Анатоль СЛАНЕУСКИ.

«НЕ УСЕ ЗАМЕЖНЫЯ СТУДЭНТЫ—МІЛЬЯНЕРЫ...»

Ужо шмат гадоў замежным студэнтам атрымліваюць адукацыю ў былым Саюзе, а цяпер СНД. Праўда, апошнім часам колькасць жадаючых вучыцца ў краінах СНД прымётна скарацілася, на што ёсць свае прычыны. Лічыць тым, хто прыехаў на вучобу 2—3 гады назад. Але і гэта, напэва, толькі тагачасны. Як жа яны жылі на самай справе? Што іх хвалюе і трывожыць?

У народзе кажуць, што чужаземцы ў СНД жылі на шыроку нагу, не падаючы ніякіх праблем, а грошай у іх абавязкова па мяшку. З-за гэтага, дарчы, мы не велікі ўдзельнік адчуваем сьбе на вуліцы, бо шмат знаходзіцца жадаючых пачасціць кішэні, якія дачынаюць, «багатых чужаземцаў». Гэта не пустая размова. Апошнім часам выпадкі рабавання пачасціліся. Прычым тут шмат. Але галоўнае, як мне здаецца, — падзенне ўзроўню жыцця нашага народа.

Цяпер і на вуліцы выйсці страшна. Пастаянна дума-

еш, каб з табой не здарылася тое, што са студэнтам-дружбасікам з Марока, які вучыўся ў БПА. Ён быў забіты і абрабаваны «сёбрамі» на застолье пасля таго, як выйшаў з рэстарана.

Апрача асабістай бясекі непакой, яшчэ адно пытанне: ці не давадзецца неўзабаве ўсім студэнтам-чужаземцам плаціць круглыя сумы за вучобу? Бо ніхто ж не хоча аграмадзіць таго, што некаторыя чужаземцы жылі толькі на адну стыпендыю, акой ледзьве хапае, каб звесці кінань з канцамі і не паміраць з голаду.

Праблем наогула шмат. Напрыклад, чаму? Інтарсам нам абыходзіцца намага дарэжы, чым савецкім студэнтам? Чаму такіх велізарных размераў дасягнула сума на абыбітасць? Далека ж не ў кожнага зноўдзецца 40 000 рублёў (у адзін бок), каб трапіць дамоў.

АЛІ МУТАНА АФІ, студэнт інжынерна-журналісты БДУ.

ЗАМЕЖКА

ЦІ ПАРУШЫЦЬ ПІАДРОМ МАРАЛЬНЫ КЛІМАТ КІТАЙЦАЎ?

ПЕКІН. Улады паўднёва-кітайскага горада Гуанчжоу вырасілі пачуццям першым у Кітаі іпадрам, папярэджваючы, ніхто, хто ў гэты час скажэ забарона рэбры стаўкі.

Жыхары горада атрымалі магчымасць займацца коннай іждой і выкарыстоўваць іпадрам для прадэманстрацыі канцэртаў і іншых культурна-адукацыйных мерапрыемстваў.

СЭУЛ. У два разы перавысіла дапушчальную норму ступень забруджвання паветра ў раёне паўднёва-карэйскай сталіцы.

Перавышэнне дапушчальнай нормы забруджвання паветра магчыма тут не больш як тры дні на год, аднак, паводле даных міністэрства, толькі ў студзені ў Сеуле павышэнне ўтрыманне шкідливых газаў назіралася чатыры разы.

Першы крок да прадукцыі далейшага пагаршэння становішча зрабіла тут аўтамабілізацыйная кампанія канцэрна «Хендай», стварыўшы першым у Паўднёвай Карэі аўтамабіль, рухавік якога выкарыстоўваў у якасці паліва спірт, змешаны з бензінам. Аднак каля 10 тысяч легкавых аўтамабіляў мадэляў «Эксел» і «Элантра» на спіртным рухавіку прызначаны не для ўнутранага рынку, а будучы экспартаваны ў гэтым годзе ў Бразілію.

«Вулічны нумар» артысты зрабіў, кашне, належны ўплыў на жыццядарасных гамбургцаў.

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

Рэванш — прычым, больш чым перамаўляе, — адбыўся!

ЭМОЦЫІ ЦІ РАЗВАЖЫВЫ ПОГЛЯД?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

бы застаюцца ў дыскрымінаваным становішчы. Ну, па-першае, выбары па акругах усе роўна застаюцца і паводле праекта апазіцыі. Па-другое, трэба заўважыць, што, напрыклад, у ЗША сумарная колькасць пастаянных членаў дзяржаўных партый, рэспубліканскай і дэмакратычнай, не складае і гэтых дзесяці працэнтаў; што Свабодная дэмакратычная партыя Германіі аб'ядноўвае менш за 0,2 працэнта дарослага насельніцтва краіны, а на федэральным выбарках за яе галасуюць традыцыйна ад 7 да 9 працэнтаў выбаршчыкаў (дарчы, у кіруючых цяпер таксама партыі ХДС і ХСС іх ухваляюць крыху больш за 1,5%).

Ну, якія сабе мы зноў правілі б выбары — цяпер ужо 160-ці дэпутатаў — так, як гэта было раней: толькі па выбарчых акругах. Якая тады можа быць гарантыя, што ў прафесіянальным парламенце прыдзе неабходная хоць бы мінімальная колькасць юрыстаў, эканамістаў, палітыкаў, сацыялагаў (а прадстаўнікоў менавіта гэтых прафесій найбольш у складзе парламентаў чыліваваўных краінаў)? Іх і ў сённяшнім Вярхоўным Савета

— і гэта пры 360-ці мандатах — катастрофічна не хапае.

Яшчэ адно пытанне. Як уволілі магчыма будзе сфарміраваць хоць які-небудзь дэяўны ўрад, калі ў параміне будзе, напрыклад, 90% дэпутатаў — «вольных стралкоў»? Якую канцэпцыю эканамічнага і дзяржаўнага развіцця здолее прапанаваць і рэалізаваць урад, у якога не будзе надзейнай і пастаяннай апары ў выглядзе парламенцкай большасці? Сённяшні ўрад даўно пайшоў бы ў адстаўку, каб у дзяржаўны момант ён не мог абараніцца на артадаксальна-кансерватыўную большасць Вярхоўнага Савета — хай сабе ў душы і не заўсёды згодны з некаторымі крокамі гэтага Урада. І калі б новыя выбары сапраўды адбыліся «спаводзе Станкевіча» — вось тады мы б мелі рэальна сутыкнуцца з такім крызісам улады, аналігні якому цяжка прыгадаць гісторыі.

Увогуле, «незалежны дэпутат» — гэта, вядома, гучыць годна... Але ж палітыка робіць не нейкімі, няхай нават і геніяльнымі, адзінамі. Палітыка вынашчэць дэсёнімі груп людзей, за плячыма кожнай з якіх стаіць пэўная значная частка народа. Прапавяць адначасова на 120-ці або 150-ці

платформах не ўдасца ніякому ўраду. Выбары ж павольна дэпутатаў на спісах партый, рухаў альбо блоках яўра і забяспечыць неабходную ўнутраную стабільнасць парламента, створаць механізм супраць узурпацыі ўлады асобамі накіштаў Жырыноўскага.

Ініцыятарамі ўсёрэспубліканскага рэфэрэндуму выступілі Беларускі народны фронт і яго сяюзінікі — дэмакратычны, некамуністычны партыі. Калі здарыцца так, што гэтым сілам даведзецца самі ажыццяўляць уладу ў нашай маладой незалежнай дзяржаве, то я перакананы, што яны будуць прапавяць на Рэспубліку і не грамадзяна, а не на ўласныя кішні, у адрозненне ад сённяшніх палітычных праціўнікаў праціўнікаў. Наводзім сённяшніх палітычных праціўнікаў не наважыцца папракнуць апазіцыянараў, што ў іх не баліць душа за Беларусі. Ну, а прапавоў снадара Кебіча некаторым з іх увайсці ў яго ўрад (яны, праўда, неафіцыйныя) сведчаць пра тое, што Народны фронт, яго апазіцыя, нават неабавязна ўважылі кабінет (таго, дарчы, няма ў апазіцыі большасці парламента будых рэспублік Саюза ССР).

А драматызаваць сітуацыю ўвогуле я не стаў бы. Ідзе

нармальны працэс фарміравання шматпартыйнага дэмакратычнага ладу ў Беларусі. Удзел нашых грамадзян у рэфэрэндуме або выбарах аб'ектыўна можа толькі спрыяць вызначэнню імі сваіх палітычных пазіцый і сімпатый. А гэта — зарука таго, што ў нашай грамадства хутэй з'явіцца імунітэт супраць вестуноў танагага папулізму, жырыноўшчыны, супраць тых, хто спрабуе спекуляваць на разбуральнай лопмен-псіхалогіі. Толькі тады, калі мы прыдзем да гэтага, у Беларусі па-сапраўднаму ўсталяецца неабходная палітычная і эканамічная стабільнасць. А палітычныя сілы будуць спарнічаць паміж сабой не ў тым, каб лобым коштам не дапусціць свайго саперніка да ўлады, ператворанай у кармушку, а ў тым, каб лепш дапамагчы людзям наладзіць сваё жыццё. Ведаю, што гэтага хацелі бы ўладзімір Міхайлавіч Станкевіч.

Названы мной шлях няпросты і працяглы, ды ім ішлі ўсе краіны, на якія мы цяпер плаем з заўважэннем. Але на яго нам трэба ўступіць. І ў нас ёсць шансы зрабіць гэта раней, чым нам здавалася яшчэ ўчора.

Леанід БАШЧЭУСКИ, народны дэпутат Беларусі.

Гарэлка як сродак абароны

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

кляпатамі, усеі адказнасцю і (няхай у некага нават неамаверна вялікімі) прыбыткам. Каб не бегалі па магазінах, не лаяліся ў чэргях. Каб нам на гэта нават у суботу проста часу не хапала. Вось шлях да таго, каб усеі праводзіць становішча не дэражэнішчам, а тым, якім, шмат і да выкарыстання тако дэфіцыту ж з'яўляе. Загаворам прамысловым гарэлкай на прычыне значнага (вось дзе падстава для непакоя, для трывогі). Дыскутуем на ўсіх узроўнях — палітна або бясспітна, — і ніколі, калі не ўлічваючы дробныя спробы, якія надвор'я не робіць, не рухаемся наперад. Калі ўвогуле не йдзім у бэздань і хаос. Сітуацыя такая, што звышбелы пастаяннымі вялікімі, поўнае разбурэння ад таго, што пазбаўлены бачанія які-небудзь перспектывы, людзі могуць выйсці на вуліцы і сілай узяць тое, што не паспелі яшчэ раздзяліць. Не дай Бог гэтымуд здарыцца.

Ну, а што ж прафасую? Якую яны пелі ўносіць у рэфармаванне эканомікі? Дзе іх ілдрэмае вока грамадскага кантролю? Дзіўна, але мы ўперлі вялікую суму — у бюджэце на год ажно 8 мільярд рублёў на ваенныя расходы, або, як сіпіла сказана ў адвадзным пункце, — на абарону, але ніхто чамусьці не непакоіцца. Парадаксальна: адвядзена, вывалілі масу былых партыйных кабінетаў, а крысы ў іх усеі роўна занятыя — новым чыноўным людзям. І кожны таксама патрабуе свой мінімум. І яго трэба даць. Але паўтары: не рад тым, які даць, трэба ў некага адабраць. Або ўзяць, калі так больш прыстойна тлумчыць...

Сёння задача нумар адзін: выжыць. У ілдрэмаванай эканамічнай сітуацыі кожнаму

трэба разлічваць на свае сілы, а ў сувязі з гэтым краіне ваяна кожнага жадаючага забяспечыць зямельным участкам. Ёсць і адвадзеныя паставы. Не адна... На вуліцы — зноў аясна. Жадаючых па-рэбейшаму шмат, участку — не вельмі, або гоцяць чорту ў балоты. Хоць зямля нямае дае, узпунены, зноў будзе зарастаць пустазеллем. А значыць, зноў будзем бавіць час у чэргях. Бо і той жа скопленай стаячцы гарэлкай на прычыне значнага (вось дзе падстава для непакоя, для трывогі). Дыскутуем на ўсіх узроўнях — палітна або бясспітна, — і ніколі, калі не ўлічваючы дробныя спробы, якія надвор'я не робіць, не рухаемся наперад. Калі ўвогуле не йдзім у бэздань і хаос. Сітуацыя такая, што звышбелы пастаяннымі вялікімі, поўнае разбурэння ад таго, што пазбаўлены бачанія які-небудзь перспектывы, людзі могуць выйсці на вуліцы і сілай узяць тое, што не паспелі яшчэ раздзяліць. Не дай Бог гэтымуд здарыцца.

Іван БАРАНОУСКИ, аглядальнік «Звязды».

ПУНКТ ПОГЛЯДУ

Ці рэальна знізіць кошт газет, альбо Хто знікне першым

